Köves Éva Velence óta

Éppen négy éve, 1997 júniusában volt, hogy a Velencei Biennále Magyar Pavilonjában szerepeltek Köves Éva installációvá tördelt sorozatai budapesti városi tájakról és valódi, a Velencébe vezető autóutat dokumentáló tájakról. A Magyar Pavilon kiállításának akkor a tágas jelentésű *Natura morta* címet adtuk, bár Köves Éva akkor nem foglalkozott a klasszikus értelemben vett csendélet-témával. Azóta változott a helyzet, és csendélet-képek egész sorát készítette el.

A városi táj, a mikroklíma kutatása a *Budapesti árnyékok*-kal indult, és ezt követték a *Párizsi*, majd a *Római árnyékok*, macskaköves burkolat-struktúrák és a római Pantheon oszlopainak új formációba tördelt képei. Ezekről a munkákról csak igen hiányos képet alkothat a magyar tárlatlátogató, mert az utóbbi öt év munkásságából csak részletek szerepeltek kisebb önálló kiállításokon, vagy éppen nagyobb, történeti, főként külföldi tárlatok kontextusában.

Az, hogy Köves Éva festmény-installációba kezdte rendezni képeit, egyszerre szükség és korszellem. Sok festő találja magát szemben azzal a nehézséggel, hogy fantáziájának a műterem-ajtó mérete szab határt. Nem Francis Bacon volt az egyetlen, aki nem tudta műtermében felállítani triptichonjait, de haláláig ragaszkodott szűkös műterméhez. Tudjuk, hogy Köves Éva éppen frankfurti ösztöndíja alkalmával (egy viszonylagosan nagy térben) kezdte el a helyi képeslapok átfestésével azt a sort, amit azután a saját, vászonra applikált fotóinak átfestésével folytatott. A vele készült interjúban igen pontosan fogalmazza meg ezt a folyamatot, és nem hiszem, hogy az eredmény láttán bárkinek az jár a fejében, hogy vajon mekkora ajtaja van a műtermének. A dolog régen átbillent a tartalmi szférába, ami már a korszellem körébe tartozik.

Sok minden változott azóta, hogy a még pályakezdőnek minősülő Köves Éva a Ludwig Múzeum „hőskorszakában" bátran, látszólag minden vívódás nélkül belevágott egy száz négyzetméteres, akkoriban még ajtókkal is tördelt tér vizuális átalakításába, egy grandiózus térfestmény elkészítésébe a múzeum első emeletén. Ez a terem azóta valódi „white cube", steril, fehér szoba lett, az ún. projekt vagy kísérleti terem, ahol Köves Éva csinálta az első, grandiózus projektet – ha ezt nem is így tartjuk számon.

Úgy érezzük, hogy most eljött az ideje az „érett" művész prezentálásának is.

NÉRAY KATALIN

Éva Köves, since Venice

It has been four years exactly since Éva Köves exhibited the installation made up of her fragmented series of Budapest cityscapes and authentic documentation of the landscape of the autoroute to Venice in the Hungarian Pavilion at the Venice Bienniale in June of 1997. *Natura Morta* was the collectively broad title we gave to the show at the Hungarian Pavilion, even though Köves had not yet dealt with the still life in its classical sense at the time. Things have moved on since, and to date she has created a string of still life paintings.

Her research into the views and microclimatic environs the city took off with the *Shadows of Budapest*, to be followed by the *Shadows of Paris* and *of Rome*, with their cobblestoned pavement structures and the pillars of the Pantheon rebuilt in new formations. The Hungarian exhibition visitor can only have had a very limited impression of these works, for only a small segment of these paintings of the last five years of Köves' oeuvre have been put on view in minor solo exhibitions, or within the context of larger, historical, and for the most part, foreign, shows.

The fact that Éva Köves began to assemble her pictures into painted installations follows from a need, and is also a sign of the times. Many painters find that a limit to their fantasy can be measured to their doorpost. Francis Bacon was not the only painter whose studio was too small for his triptychs, but who could not part with it till the end. We know that Éva Köves began the line of pictures that led to paintings using her own photography mounted on canvas first by repainting local postcards in a relatively large space, occasioned by a scholarship residency in Frankfurt. She has described the process in clear terms in the interview made with her, and I hardly think that when looking at the end-product, it would occur to anyone to wonder what size the door to her studio is. The whole issue has shifted into the sphere of content a long while ago, and so it now belongs in the circle of questions related to the spirit of the times.

Much has changed since at the start of her career, when, without any outward sign of hesitation, Éva Köves bravely undertook to visually transform a space of hundred metres square (and at the time additionally troubled by doorways), the preparation of a grandiose spatial painting on the first floor of the museum, then in its so-called 'heroic' phase. This room has with time become a real 'white cube', a sterile, white room, the so-called project, or experimental, room, whose first, grandiose project was realised by Éva Köves – even if we do not count it among the experiments.

We feel that the time has come to present the 'mature' artist, as well.

KATALIN NÉRAY